

STATE OF THE NATION

Med State of the Nation 2016 er det tredje gang, at Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) præsenterer en State of the Nation-rapport for Danmark. De to tidligere rapporter er udarbejdet i 2008 og 2012. State of the Nation-rapporter beskriver tilstanden af et lands aktuelle infrastruktur og kendes fra en række lande rundt om i verden, herunder USA, Storbritannien og Norge.

FRI's State of the Nation-rapport er en beskrivelse af tilstanden, udviklingstendenserne, fremtidssikringen og de estimerede omkostninger, der skal til for at fastholde funktionerne og værdien af den danske infrastruktur. Den infrastruktur, der analyseres i rapporten, vedrører jernbaner, havne, veje og broer, kloak og spildevand, vandforsyning, affald, energi og den offentlige bygningsmasse. Den samlede værdi af den danske infrastruktur på disse ni områder udgør 2.100-3.000 mia. kr.

I perioden fra 2012 til 2016 har vi set en række investeringer i infrastrukturen, ikke mindst i jernbanenettet. Vi har set, at ekstreme regnskyl flere steder i landet, har medvirket til at accelerere investeringer i kloakker og klimatilpasning, og vi har set, at også vejnettet og kvaliteten af den offentlige bygningsmasse har været til debat.

Spørgsmålet er, om den politiske opmærksomhed, som har været viet til infrastrukturen, også reelt har gjort en forskel? Er der gennem de seneste fire år sket et nyt reelt løft i Danmarks infrastruktur? Eller har vi blot fastholdt tingenes tilstand, med de konsekvenser som mangelfuld infrastruktur har på den økonomiske vækst?

Når vi læser rapporten, er konklusionen næsten entydigt positiv: tilstanden af vores infrastruktur er blevet løftet. Igen. Det er grundlæggende vigtigt for at understøtte langsigtet vækst og udvikling af det danske samfund.

Alligevel er der også områder, der giver anledning til bekymring. Tilstanden af det kommunale vejnet og den offentlige bygningsmasse er utilstrækkelig. De manglende investeringer i vedligehold på disse områder betyder, at vi som samfund skubber en udgift foran os, og vel at mærke gør det på en måde, så vi efterlader en større regning til senere, fordi genopretning af den mangelfulde infrastruktur bliver langt dyrere ved at blive udskudt. Populært sagt tager vores politikere et kviklån i den kommunale infrastruktur i disse år. Er det virkelig nødvendigt?

For de sektorer, hvor den aktuelle tilstand af infrastrukturen er på et tilstrækkeligt niveau, er det et andet forhold, der bliver interessant: Hvor godt er den enkelte sektor "fremtidssikret"? Her spiller ikke mindst indsatsen i forhold til klimadagsordenen en vigtig rolle. Hvad bliver konsekvenserne af mere ekstremt vejr i forhold til vores infrastruktur? Kan den holde til udfordringerne? Og hvordan er investeringshorisonten, ikke mindst på energiområdet, i forhold til at omstille Danmark til en fossilfri energiforsyning i 2050?

Det er vores overbevisning, at beslutninger om infrastrukturinvesteringer bør gå hånd i hånd med en vurdering af den faktiske tilstand af infrastrukturen inden for alle områder. På denne måde kan vi som samfund prioritere vores investeringer og optimere vores beslutninger, så vi hverken overinvesterer eller lader stå til. Begge dele er samfundsmæssigt dyrt.

Denne State of the Nation-rapport er udtryk for netop en sådan vurdering.

På baggrund af rapporten finder FRI det mest påtrængende, at der i de kommende år sættes fokus på følgende områder:

En samlet fremtidssikring af vejnettet. Ikke mindst vedligeholdelseefterslæbet på de kommunale veje efterlader os med en utilstrækkelig robusthed af den samlede vejinfrastruktur i Danmark, til trods for store investeringer i det statslige vejnet.

En markant forbedring af tilstanden i den offentlige bygningsmasse med henblik på at fastholde den værdi, som bygningsmassen udgør i dag, og med ambitionen om, at den offentlige bygningsmasse aktivt understøtter visionen om en fossilfri energiforsyning i Danmark i 2050.

Den overordnede fremtidssikring af vores infrastruktur. På en række områder skal vi inden for de kommende ti år træffe afgørende investeringsbeslutninger om ny infrastruktur. Her er det vigtigt, at vi træffer beslutninger, der matcher fremtiden i forhold til CO₂-reduktion, klimatilpasning og ændret demografi. For alle sektorer, ikke mindst de, der helt eller delvist finansieres af private, har det betydning, at der er stabile politiske rammebetingelser.

Derudover er der to konklusioner, som vi kan drage, når vi nu for tredje gang har udarbejdet en State of the Nation-rapport:

Værdien af planlægning. Det grundlæggende løft, der siden 2008 har fundet sted inden for en række sektorer, har kvalitativt forbedret infrastrukturen. Det gælder eksempelvis for jernbaner, kloakker og statsvejnettet. For alle de berørte sektorer har det været en klar politisk prioritet at løfte tilstanden. Denne politiske prioritet er blevet understøttet af planer, der over en længere periode har kunnet sikre det nødvendige løft af infrastrukturen.

Værdien af høj kvalitetsinfrastruktur for samfundet er central for vækst og udvikling. Det er ikke nyt.

Men i tillæg til den direkte vækst er der en væsentlig international demonstrationsværdi i at have infrastruktur, som er vedligeholdt på et tilstrækkeligt niveau. Det skaber i sig selv vækst og eksport, at danske virksomheder, med afsæt i tilstanden og funktionen af den danske infrastruktur, kan demonstrere løsninger, der virker, for kunder i udlandet.

Med FRI's State of the Nation-rapport er det vores ønske at levere et kvalificeret bidrag til den danske infrastrukturdebat, således at Danmarks position som et ambitiøst vidensamfund med høj mobilitet kan fastholdes og udvikles i fremtiden. Og som organisationen for rådgivende ingeniørvirksomheder i Danmark ved vi, at FRI's medlemmer kan levere løsningerne på samfundets udfordringer.

God fornøjelse med rapporten.

Carsten Toft Boesen og Henrik Garver